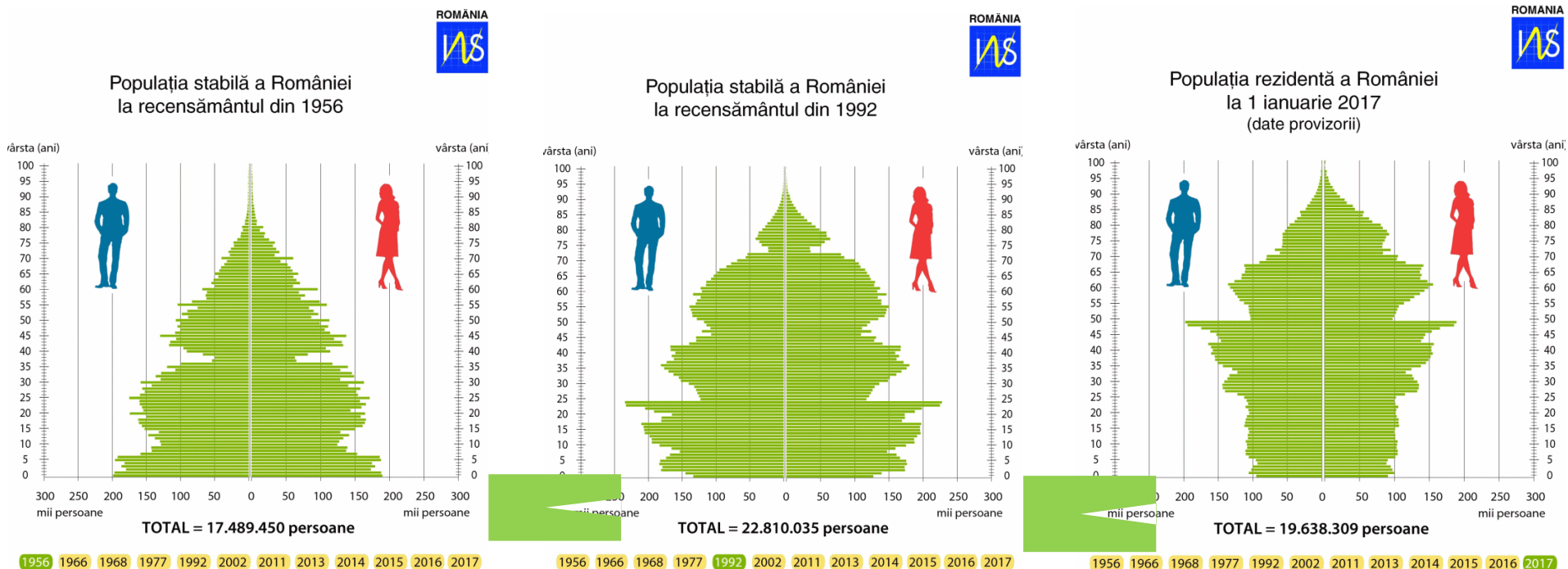

Fondurile de pensii private, o poveste de succes de peste 10 ani

**Radu Crăciun,
Președintele APAPR**

Emigrația masivă a înrăutățit și mai mult scenariul demografic negativ avut în vedere la crearea sistemului

- Populația rezidentă a României a scăzut cu cca. 3,5 milioane de locuitori între 1989-2017
- În același timp, structura pe vârste a populației s-a înrăutățit (îmbătrânire severă)
- ONU: tendințele demografice adverse vor continua, România va fi unul dintre statele cu cea mai accentuată reducere și îmbătrânire a populației și în următoarele decenii

Sistemele publice de pensii sunt sub o mare presiune peste tot in lume. România nu face excepție.

- În perioada 1995-2017:
  - 76 de țări au crescut contribuția la sistemul public de pensii
  - 55 de țări au crescut pragul vârstei de pensionare
  - 60 de state au redus beneficiile pentru actualii pensionari.
- **Datoria implicită a sistemului public de pensii (PAYG) în România era de 275 de miliarde EUR în 2015 (sursa: INS), de aproape 4 ori mai mare decât datoria publică a țării.**

De atunci, pensiile publice au mai crescut cu 30%, iar acum se propune o dublare a lor până în 2021 (prin noua lege a pensiilor).
- FMI (nov. 2018): “Creșterea salariilor bugetare și modificările planificate pentru pensiile publice ar trebui reevaluate din cauza implicațiilor lor negative asupra sustenabilității fiscale și asupra creșterii economice pe termen lung.”

Pilonul II a ajuns la pragul de 10 miliarde euro

Pilonul II (obligatoriu)

30 sept 2018

- lansat: mai 2008
- 10 ½ ani de funcționare
- 7 fonduri
- **7,18 mil.** participanți
- **9,99 mld. EUR** active nete
- **8,43%** randament mediu anualizat
de la lansare până azi
- adică **7,8 mld. RON**
câștig net din investiții

Pilonul III (facultativ)

30 sept 2018

- lansat: mai 2007
- 11 ½ ani de funcționare
- 10 fonduri
- **cca. 465.000** participanți
- **425 mil. EUR** active nete
- **6,47%** randament mediu anualizat
de la lansare până azi
- adică **348 mil. RON**
câștig net din investiții

Fondurile de pensii sunt cel mai mare investitor instituțional

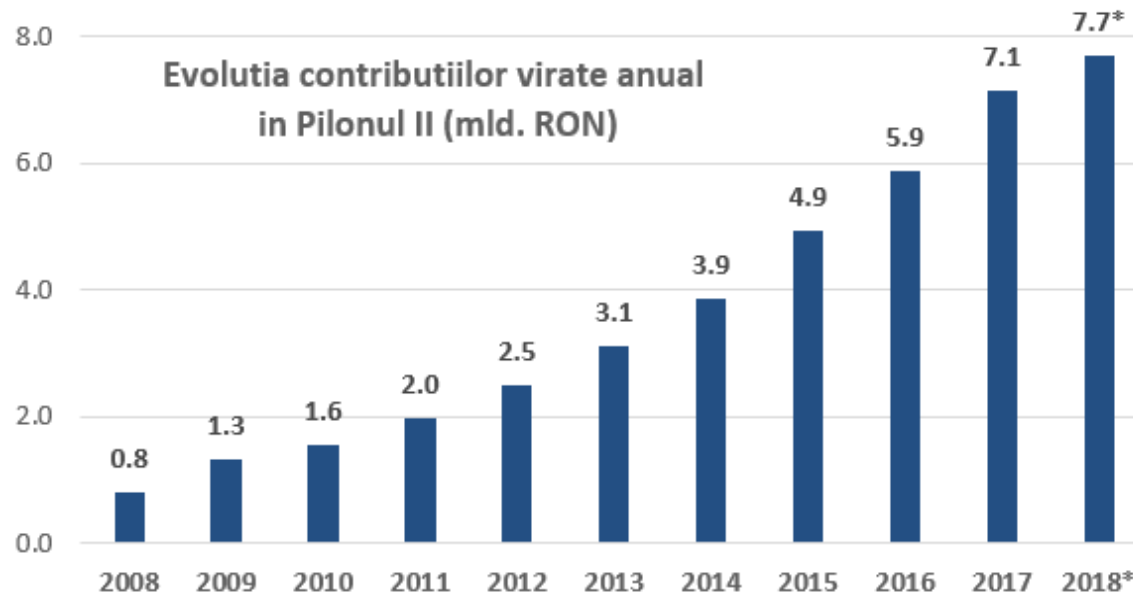
- Cu active nete cumulate de peste 10,4 mld. EUR, fondurile de pensii private (Pilonul II + Pilonul III) sunt cel mai important investitor instituțional din România.
- Peste 90% din aceste active sunt investite în economia românească.
- Legislație prudențială => mandat investițional conservator (cca. 75% obligațiuni și piață monetară).
- Fondurile de pensii dețin în prezent cca. 18% din titlurile de stat ale României (respectiv, cca. 7% din datoria publică a țării).
- La Bursa de Valori de la București, fondurile de pensii dețin 1,7 mld. EUR (cca. 20% din acțiunile liber tranzacționate), asigurând aprox. 15% din lichiditate.
- Continuarea dezvoltării Pilonului II este esențială pentru promovarea BVB la statutul de piață emergentă.

Fondurile de pensii au făcut plăți în valoare de 322 mil. lei

- Fondurile de pensii private fac deja plăți către participanți și beneficiari (deces, invaliditate, pensionare).
- Tratatamentul fiscal este **identic** cu cel al pensiilor din sistemul public
- Plata se face fie ca sumă întreagă, fie eșalonat (plăți lunare pe cel mult 5 ani, opțiune disponibilă din aprilie 2018).
- Plata eșalonată este o măsură tranzitorie până la adoptarea legii de plată a pensiilor private sub formă de anuități
- Date oficiale APAPR pentru istoricul complet Pilon II + Pilon III:
  - **48.112 cazuri de plată**
  - **322 mil. lei sume plătite**

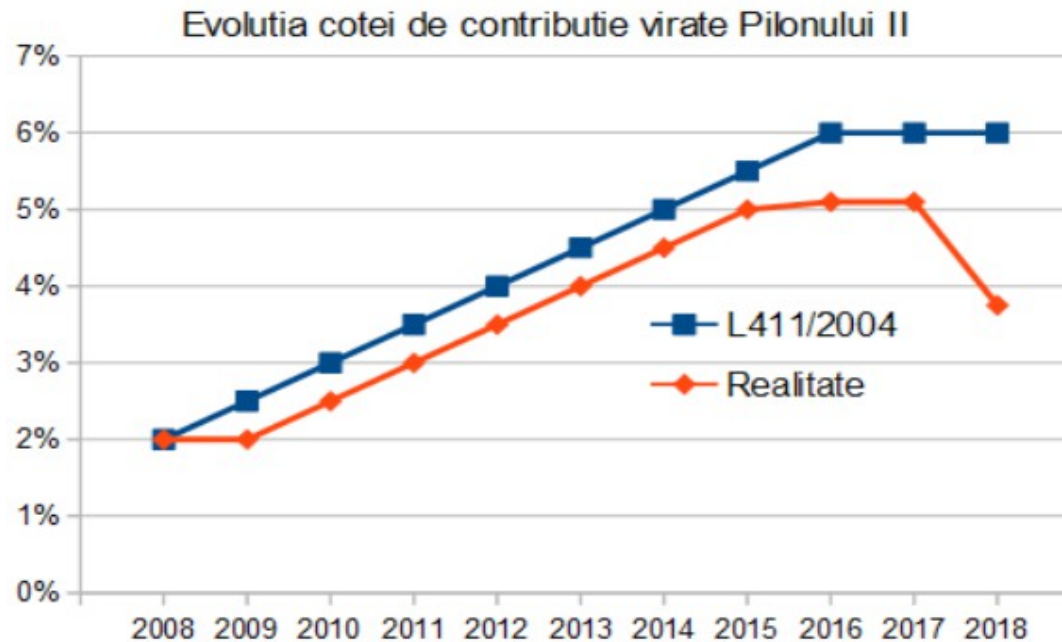
Legea plății pensiilor private este în mare întârziere

Ce s-a întâmplat cu contribuția P II în 2018?

- Reducerea cotei de la 5,1% în 2017 la 3,75% în 2018 echivalează cu o scădere a contribuțiilor individuale cu 12% pentru participanții care nu au beneficiat de creșteri salariale în 2018.
- Totuși, datorită creșterilor salariale din economie (mai ales în sectorul bugetar) și a numărului noilor-intrați, contribuțiile totale virate în 2018* (estimare APAPR) la Pilonul II sunt cu cca. 8,5% peste nivelul din 2017.

Ce s-a întâmplat cu contribuția P II în 2008-2018?

- Din cauza nerespectării L411/2004, românii au sume cu **17,8%** mai mici în contul lor personal de Pilon II decât ar fi avut dacă legea ar fi fost respectată (2008-2018).
- Impactul la nivelul Pilonului II (contribuții nevirate) este de **1,9 miliarde de euro**.

Primul sondaj național de opinie despre Pilonul II a furnizat informații interesante dar și surprinzătoare

În 2018, APAPR a derulat o amplă campanie de conștientizare și informare (PR, TV, online, etc.) privind pensiile private, în special Pilonul II.

Campania a inclus desfășurarea primului sondaj național de opinie despre Pilonul II, rezultate:

- **71%** dintre români știu că banii din Pilonul II sunt proprietatea lor
- **67%** știu că banii lor din Pilonul II sunt garantați de lege
- **71%** consideră că Pilonul II trebuie menținut

Din analizele APAPR (sondaj + date de piață) a reieșit că:

Aproximativ 1.000.000 de români au peste 10.000 RON în contul lor personal de pensie privată (Pilon II) și nu cunosc acest lucru.

Prioritățile APAPR sunt legate de calitatea comunicării cu participanții și adâncirea implicării în dezvoltarea economică

- Continuarea campaniei de comunicare și informare a publicului
- Analiză legislativă pentru măsuri de relansare a Pilonului III
- Diversificarea investițiilor permise fondurilor de pensii
- Legea de plată a pensiilor private sub formă de anuități
- Digitalizarea sistemului de pensii private
- Dezvoltarea pieței de capital (adâncime, instituții, etc.)

După mai bine de 10 ani, proiectul pensiilor private a răspuns în cea mai mare parte așteptărilor inițiale

- Funcționare ireproșabilă, fără sincope, fără scandaluri
- Rezultate investiționale remarcabile
- Costuri de funcționare reduse (comisioane mult sub media piețelor similare)
- Externalități pozitive (spill-over) pe piețele financiare
- Stimularea culturii de economisire în rândul populației
- Singurul instrument de economisire pentru cel puțin 50% dintre români
- Dublu rol economic + social, exercitat cu deplină responsabilitate.

Vă mulțumesc pentru atenție!

**Radu Crăciun,
Președintele APAPR**